

Udeliv og bevægelse

2. marts 2025

Pædagogisk læringsplan
Børnehuset Grønnevej

Indhold

Rammerne for udarbejdelsen af den pædagogisk læringsplan	3
Introduktion til Børnehuset Grønnevej	4
Dagligdagen	5
Pædagogisk profil	6
Det pædagogiske grundlag	7
Børnesyn	8
Dannelse og børneperspektiv	9
Leg	10
Børnefællesskaber	10
Læring	11
Børn i udsatte positioner	12
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	13
Samarbejde med forældre om børns læring	13
Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen	13
Inddragelse af lokalsamfundet	14
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	14
De seks læreplanstemaer	15
Krop, sanser og bevægelse	15
Natur, udeliv og science	16
Alsidig personlig udvikling	17
Social udvikling	17
Kommunikation og sprog	17
Kultur, æstetik og fællesskab	19

Rammerne for udarbejdelsen af den pædagogisk læringsplan

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen ”Den styrkede pædagogiske læreplan - Rammer og indhold”. Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der løbende gennem denne læreplan til publikationen. Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det nationale fælles pædagogiske grundlag, de tilhørende seks læreplanstemaer og de øvrige pædagogiske mål. Da Grønnevej har udeliv og bevægelse som sit omdrejningspunkt i alt pædagogisk arbejde, er dette indarbejdet i hele rammen for den pædagogiske læreplan.

Børnehuset Grønnevej har udeliv og bevægelse som sit omdrejningspunkt. Det er indbygget i hele vores tilgang til leg, trivsel og udvikling.

Introduktion til Børnehuset Grønnevej

Børnehuset Grønnevej er placeret for enden af højhusene i Sorgenfri. Huset består af tre børnehavegrupper (Bierne, Larverne og Sneglene) samt en vuggestuegruppe (Mariehønsene). Børnehavegrupperne er aldersintegrerede fra 2,9 til 6 år og vuggestuens aldersgruppe kan være fra 6 mdr. til 3 år.

Vores grundnormering er 42 børnehavebørn og 14 vuggestuebørn. Børnehuset har fastansat 10 medarbejdere samt to faste vikarer. Vores børnehavegrupper består derfor som udgangspunkt af 12-15 børn, hvoraf en pædagog og en medhjælper er tilknyttet. Vuggestuen består af 14 børn og har to pædagoger og to medhjælpere tilknyttet.

I Børnehuset Grønnevej er vores kerneopgave at sikre et børnemiljø, som skaber de bedste forudsætninger for børnenes trivsel, udvikling og læring. Hos os løses den opgave primært gennem udeliv og bevægelse.

Vi er en personalegruppe med en bred vifte af erfaring og kompetencer indenfor forskellige områder så som krop og bevægelse, Fri for mobberi, børneyoga, sproglig udvikling, kreativitet og feedbackkultur. I personalegruppen komplementerer og inspirerer vi hinanden til en høj faglighed og kunnen på kryds og tværs af stuerne, og vores pædagoger har et tæt samarbejde for, at sikrer den røde tråd i vores børnehus.

Vores vuggestue er placeret i den ene ende af huset med egen udgang til afskærmet gård, hvor de små sover til middag. Herfra har de også direkte adgang til den store fælles legeplads. Alle børnehavestuer har ligeledes egen udgang direkte til legepladsen samt afskærmet spise- og aktivitetsområde bestående af borde og bænke.

Vi er centralt placeret og derfor nyder vi godt af Frilandsmuseet, de lokale legepladser, fodboldbaner og grønne områder, herunder skov og parker.

Vores børnehus er særligt designet til at fremme leg og bevægelse indenfor. Hvis du kigger ind på stuerne, vil du se at de er opdelt i små lege- og læringsmiljøer, der særligt har fokus på vores tema udeliv og bevægelse. De forskellige miljøer optimerer

børnenes mulighed for at skabe ro og fordybelse gennem hele dagen, ligesom der er legezoner der giver mulighed for leg, kreativitet og fysisk udfoldelse på tværs af stuer og børnegrupper. Vi har f.eks. et klatrerum, en løbegang, samt et multirum i kælderen fyldt med skummadrasser og en masse udstyr til forskellig leg. Aktiviteternes lokation er nøje udvalgt, hvilket også betyder, at vi ikke har det samme legetøj på alle stuerne i børnehaven.

Børnehuset Grønnevej er en selvejende institution og hører under paraplyorganisationen Børneringen. Vi er selvejende og har driftsoverenskomst og samarbejde med Lyngby-Taarbæk kommune. Vi adskiller os fra en kommunal institution, da forældrebestyrelsen hos os har særlige forpligtelser i forhold til økonomi, drift og samarbejde med lederen. Der afholdes i gennemsnit bestyrelsesmøder 4-6 gange om året.

Dagligdagen

Da Børnehuset Grønnevej har fokus på udeliv, prioriterer vi højt at være ude og tage del i udelivet. Vi tager som regel på tur i nærliggende naturområder en gang om ugen, er udenfor hver dag, og har f.eks. bål og laver båluppe hver mandag.

Tre dage om ugen samles jævnaldrende børn på tværs af stuerne i alders- og udviklingssvarende voksenstyrede aktivitetsgrupper. Således bliver f.eks. børn omkring 3-årsalderen samlet én dag om ugen, børn i 4-årsalderen den næste dag, samt de af de største børn i børnehuset den sidste dag. Formålet med grupperne er at skabe mulighed for, at børnene kan fordybe sig i mindre grupper med børn i samme alder og udviklingstrin, da vi ved at dette optimerer muligheden for trivsel, læring, udvikling og dannelse. I aktivitetsgrupperne stifter børnene bekendtskab med udeliv og bevægelse via forskellige temaer og lege, som passer til deres udviklingstrin. F.eks. har onsdagsgruppen arbejdet med kunst via udeliv, hvor de har været på tur og samlet objekter i naturen, de derefter har benyttet til at male "kunst med". I vuggestuen har de ligeledes samlet grene i naturen og etableret små uroer, eller blade som udvikler sig til naturbilleder eller små kranser alt efter hvad børneperspektivet peger på.

Hver måned bliver der arbejdet med et nyt tema i børnehuset. Temaerne knytter sig til årstiderne, og der følger som regel rim, remser og sange, som bliver brugt i hele børnehuset. Temaerne bliver altid adviseret på aula, så forældre har mulighed for at

tale med om børnenes oplevelser.

Hver uge skiftes stuerne til at stå for en ugens leg. Denne annonceres altid i forbindelse med bålsuppen, og leges i middagsstunden eller på børnenes opfordring ugen igennem. Vi bruger ”ugens leg” som redskab til at motivere børn til leg, som evt. selv har udfordringer med at komme i gang på legepladsen, eller som skal støttes i fællesskabet.

Fredag har vi legetøjsdag i huset og stor morgensamling for både børnehavebørn og vuggestuebørn. Vi oplever at det er en rigtig god oplevelse for både børn og voksne og vi får sluttet ugen af på bedste vis.

Børnene medbringer selv madpakker til frokosten og frugt til formiddag og eftermiddag.

Pædagogisk profil

Hos børnehuset Grønnevej arbejder vi ud fra værdierne: Engagement, Faglighed, Anerkendelse, Tryghed, Omsorg og Humor i hverdagen. Engagerede voksne smitter af på børnegruppen.

Vi arbejder særligt ud fra Lev Vygotskij's teori om zonen for nærmeste udvikling, og derigennem sikrer vi det enkeltes barns trivsel, læring samt små succeser i dagligdagen. Det kan f.eks. være i forhold til at støtte barnets udvikling i at blive selvhjulpne, men det kan f.eks. også være ved at støtte fysisk udfoldelse, såsom at træne at løbe op og ned ad bakker, balance mv. Derudover har vi ugentlig tigertræning, som indeholder elementer fra både børneyoga, samarbejdslege, kampelege, musik og dans¹.

I vores pædagogiske arbejde bruger vi redskaber, som f.eks. TRAS (sproglig udvikling), Matrix (relationsmodel), SAL (systematisk analyse af læringsmiljø) og PUB (pædagogisk udviklings beskrivelse).

¹ <https://tigertraening.dk/>

I vores pædagogiske arbejde bruger vi redskaber, som f.eks. TRAS (sproglig udvikling), Matrix (relationsmodel), SAL (systematisk analyse af læringsmiljø) og PUB (pædagogisk udviklings beskrivelse).

Det pædagogiske grundlag

Alle dagtilbud i Danmark skal arbejde ud fra et fælles pædagogisk grundlag, formuleret og udarbejdet af fagfolk på området. Det pædagogiske grundlag består af en række centrale elementer, som kendetegner den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i Danmark.

De centrale elementer er:

- **Børnesyn**
- **Dannelse og børneperspektiv**
- **Leg**
- **Læring**
- **Børnefællesskaber**
- **Pædagogisk læringsmiljø**
- **Forældresamarbejde**
- **Børn i udsatte positioner**
- **Sammenhæng til børnehaveklassen**

De grå kasser i dette afsnit indeholder det, som dagtilbudsloven foreskriver omkring det pædagogiske grundlag. Nedenunder hver kasse står der, hvordan vi i Børnehuset Grønnevej arbejder med det.

Børnesyn

Hvad siger dagtilbudsloven om børnesynet?

"Det at være barn har en værdi i sig selv, og børn har ret til leg, medbestemmelse, til at være forskellige og udvikle sig i forskelligt tempo. Børn skal ses som aktive medskabere af deres egen læring og udvikling - i rammer som det pædagogiske personale har ansvaret for. Det er altafgørende for børn, at de oplever omsorg, tryghed og nærvær, samt at de bliver stimuleret og udfordret tilpas."

I Børnehuset Grønnevej kommer det grundlæggende børnesyn til udtryk på følgende måde: Det enkelte barn har værdi i sig selv, og personalet understøtter børnene via ro og fordybelse samt giver barnet nærvær, omsorg og tryghed for herigennem at skabe et læringsmiljø der skaber udvikling, trivsel, læring og dannelse. Vi omsætter teori til praksis ved at aflæse det enkelte barn og børnegruppen, og understøtter børnenes individuelle udvikling på alle områder. Herunder arbejder vi anerkendende og omsorgsfuldt i mødet med barnet, og sikrer, at barnet føler sig mødt, set og hørt. Vi har fokus på det enkelte barn, men også på børnegruppen som helhed.

Vi som personalegruppe favner og sikrer, at der er plads til børnenes forskellighed. F.eks. ved at gøre det muligt for børnene at deltage i aktiviteter ud fra egne deltagelsesmuligheder og være en del af fællesskabet. Herigennem understøtter vi også det enkelte barns tilknytning til både børn og voksne, ved at skabe tillid til barnet, som herved føler sig set for hvad barnet kan, og mødt med forståelse og mulighed for udvikling.

I Børnehuset Grønnevej planlægger vi projekter og emner ud fra den styrket læreplan med fokus på udeliv og bevægelse, og i dialog med den enkelte børnegruppe. Hvor ligger deres interesse på det givne tidspunkt, og hvad er de optaget af. Herigennem sikrer vi, at børnene oplever medbestemmelse, og at de den vej igennem kan føle demokrati og ejerskab af processen undervejs. Hos os er processen vigtigere og mere meningsfuld for børnenes læring, trivsel, udvikling og dannelse, end det færdige resultat.

Vi vil nu beskrive, hvordan børnesyn kommer til udtryk i vores tre aktivitetsgrupper.

For de mindste børn i børnehuset vil det være den nonverbale kommunikationsform og legene, som vi tager udgangspunkt i, når der skal planlægges aktiviteter/projekter i vuggestuen. Vi tager hensyn til hvert enkelt barns behov og den enkeltes udvikling i det læringsrum, vi danner, og vi arbejder hen imod at klæde alle børn godt på til næste udviklingstrin. De mindste børn har særlig brug for sproglige og motoriske udfordringer,

og i denne aldersgruppe er det særligt processen der understøtter læringen og ikke det færdige produkt.

Et eksempel på børnesyn med vores mellemste gruppe børn kan være vores dyreprojekt. Vi havde en børnegruppe, som var meget interesseret i dyr og fandt særlig stor fornøjelse i bøger om dyreliv. Vi tog derfor på biblioteket og lånte flere forskellige dyrebøger, hvorefter vi tog i dyrehaven og fandt selv samme dyr og deres efterladenskaber – til stor begejstring hos børnene, der kunne skabe sammenhæng mellem deres læring i børnehuset og i naturen.

Et sidste eksempel på børnesyn med vores store børnehavebørn kan være vores store emne om trolde. Projektet begyndte med, at børnene på opfordring af pædagogerne lyttede til eventyr fra skoven. Børnene blev særligt optaget af trolde og denne eventyrverden. Pædagogerne undersøgte viden om området, og efterfølgende voksede projektet sig større og større. Der blev lavet bevægelseslege såsom Ståtrold, der blev fundet ting i naturen til at lave trolde collager mv. Børnene var undervejs i flow og det var tydeligt at se hver enkelt barns begejstring i projektet.

Dannelse og børneperspektiv

Hvad siger dagtilbudsloven om dannelse og børneperspektiv?

”Dannelse er en dybere form for læring, hvor barnet som aktiv deltager forankrer værdier og viden i egen personlighed. Værdier og viden bruges som rettesnor for at orientere sig og handle i en global verden - som et hensynsfuldt, kritisk og demokratisk menneske. Derfor skal dagtilbud give børn medbestemmelse og medansvar og sørge for, at de føler sig set, hørt og taget alvorligt. Ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde.”

I Børnehuset Grønnevej arbejder vi med dannelse og børneperspektiv på følgende måde:

Vi taler med børnene som værdifulde individer, der har noget at byde ind med. Vi lytter til deres idéer og hjælper dem med at udføre de ønsker de måtte have. Vi hjælper børnene med at opnå succes, når tingene bliver svære, og vi støtter og guider børnene i at være selvstændige og selv have indflydelse på deres hverdag, og herigennem arbejder vi fokuseret med børnenes selvværd og selvtillid.

Barnet oplever at have værdi i sig selv og have en betydning i børnegruppen. Barnet opnår følelsen af at være værdifuld, og derigennem danner barnet fundamentet og en grundfølelse af at være god nok, samt høre til i fællesskabet.

Leg

Hvad siger dagtilbudsloven om leg?

"Børns leg er en vigtig og grundlæggende forudsætning for børnenes sociale og personlige læring og udvikling, og legen har en værdi i sig selv. Leg dækker både børns spontane leg på deres helt egne præmisser, og den leg, der igangsættes, rammesættes og understøttes af de voksne omkring børnene."

I Børnehuset Grønnevej understøtter og sikrer vi børnenes leg på følgende måde:

Vi ser legen som grundlæggende for den personlige og sociale udvikling samt læring gennem hele dagen. Legen fremmer fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, identitet og selvværd. I legen udvikler barnet mod på nye ting, troen på sig selv, venskaber, tætte relationer, tillid og meget mere. Det er grundlæggende og vigtigt, at barnet får denne læring med i rygsækken, når barnet senere møder udfordringer.

I Børnehuset Grønnevej arbejder vi ud fra flere former for deltagelsesmuligheder, hvor vi tror på at deltagelse kan komme til udtryk på flere måder. Vi respekterer, at børn er forskellige, og ved at alle børn på forskellig vis lærer og bearbejder ny viden på deres egen måde. Vi sikrer den optimale læring i legen via en personalegruppe, som kan gå foran i legen f.eks. ved at vise vejen for legens udvikling og rammesætte reglerne. De kan også gå ved siden af legen - f.eks. ved at være tilgængelige og synlig for barnet, hvis der opstår spørgsmål til legen. Eller gå bagved legen - f.eks. ved at være til stede uden at deltage og understøtte legens opbygning. Vi som personale følger barnets spor og understøtter og videreudvikler legen på børnenes præmisser.

I Børnehuset Grønnevej arbejder vi med læring igennem hele dagen. I leg sker der også en læring. Derfor skaber vi i vores børnehus mulighed for leg, og især den spontane leg, blandt børnene. Den leg som blot opstår fordi rammerne er gode. Det betyder at vi har legezoner, at vi nøje har udvalgt hvilket legetøj vi har, og hvor vi har det, at vi nøje udvælger og foreslår børnene hvor de kan gå hen, når det at lege bliver svært.

Børnefællesskaber

Hvad siger dagtilbudsloven om børnefællesskaber?

"Alle børn i dagtilbud skal være en værdsat del af et fællesskab, og fællesskaberne skal have noget at byde på for alle børn. Leg, læring, udvikling og dannelse sker i børnefællesskaber, som de voksne sætter rammerne for. Dagtilbuddets hverdag skal skabe rum til, at børn kan indgå i både kendte og nye relationer på tværs af alder, køn og kultur. Det er det pædagogiske personale og ledelsens opgave at skabe balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet."

Børnehuset Grønnevej understøtter udviklingen af både børnefællesskaber og sikrer det sociale rum, hvor det enkelte barn lærer og udvikler sig på følgende måde:

I vores pædagogiske hverdag hvor børnene er inddelt i aldersintegrerede grupper på stuerne fra 3-6 år, og hvor de også indgår i grupper aldersopdelt, sikrer vi at børnene bidrager aktivt og positivt i fællesskabet. Vores opgave i Børnehuset Grønnevej er at sikre, at alle børn har meningsfulde relationer, og derved føler sig som en del af fællesskabet. Vi opnår meningsfulde relationer på kryds og tværs ved, at have fokus på det enkelte barn og samspillet i hele børnegruppen.

Vi bruger pædagogiske redskaber som blandt andet matrix-modeller, for at sikre at alle børn bliver set, føler tryghed samt nærvær og har en tæt voksen og barn relation igennem deres tid i Børnehuset Grønnevej.

Når vi ser venskaber spire mellem børnene i børnehaven, opfordrer vi forældrene til legeaftaler i fritiden. I børnehuset støtter vi op om børnene ved at observere de relationer hvor legen og fællesskabet spontant opstår.

Vi har yderligere i børnehuset fællessamling hver fredag morgen, for at understøtte fællesskabet i hele huset med både vuggestuen og børnehaven. Her synges der sange valgt af børnene i deres aktivitetsgrupper, og derigennem skabes der genkendelighed og forudsigelighed, og derved er børnene aktive med skabere og bidrager til vores fællessamling.

Læring

Hvad siger dagtilbudsloven om læring?

"Læring skal forstås bredt og dækker over børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse. Læring sker gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, rutiner, udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Børn lærer bl.a. ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og ved at eksperimentere."

I Børnehuset Grønnevej forstår og arbejder vi med læring på følgende måde:

Vi mener, at trivsel er en forudsætning for læring. Vi forstår læring som en grundlæggende del af barnets hverdag, fordi barnet lærer gennem interaktion med børn og voksen, leg, voksenstyrede aktiviteter, og sociale relationer på kryds og tværs. Ligeledes giver vi børnene mulighed for at lære gennem hele dagen via kroppen, det sanselige og eksperimentelle.

Vi mener at læring fremmes ved at turde slippe fantasien løs og dermed også turde at begå fejl. At børnene tør lade sig udfordre og lære gennem sociale interaktioner. Hos os

ser vi læring som en proces der sker hele dagen, og i en vekselvirkning mellem børneinitierede og voksen styrede aktiviteter. Dette sikrer vi ved at de pædagogiske planlagte aktiviteter følger en fast struktur dagen igennem. Derudover skaber vi plads til de børneinitierede lege/aktiviteter om morgenen, samt eftermiddag med voksen guidning efter behov. Dette kommer til udtryk via de åbne døre i huset, som giver børnene mulighed for at bevæge sig frit mellem stuerne. Hermed tilgodeser vi børnenes legerelationer på tværs, og understøtter de spirende venskaber.

Børn i udsatte positioner

Hvad siger dagtilbudsloven om børn i udsatte positioner?

"Det pædagogiske personale har et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle børn deltager i fællesskabet. Det er afgørende, at børn i udsatte positioner – på lige fod med andre børn – mødes af positive forventninger."

I Børnehuset Grønnevej organiserer og tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det også tilgodeser og understøtter børn i udsatte positioner. Vi forstår alle børn som ligeværdige, uanset hvilke livsvilkår barnet har og kommer med. Vi arbejder med barnet ud fra den nærmeste udviklingszone, og tager ansvar for kvaliteten i relationen til barnet ved at være imødekommende og rummelig samt anerkende barnets følelser.

Vi har tæt samarbejde med tværfaglige samarbejdspartnere som PPR, tale-hørelærer, sprogskolen, motorikhus og Center for Social Indsats, og sikre derigennem den optimale indsats samt mulighed for trivsel, dannelse, udvikling og læring.

Derudover har vi generelt en stor mængde pædagogiske redskaber, som vi bruger i hverdagen til at støtte op om barnets trivsel og udvikling.

Vi bestræber os på at tilgodese hvert enkelt barns behov, og hvis vi oplever at det enkelte barn ikke har gavn af det store fællesskab, tilbyder vi en pædagogisk bagdør. Den pædagogiske bagdør kan f.eks. være et valg om at sidde i sofaen på stuen og være observerende på fællesskabet, eller lave en mindre aktivitet ved bordet, hvor der herfra kan observere på fællesskabet. Når barnet så føler sig klar til at deltage igen, hjælpes og støttes barnet tilbage til fællesskabet.

Med hensyn til relationerne for det udsatte barn, så arbejder vi med at italesætte barnets styrker overfor de andre børn, men også overfor barnet selv. Barnet skal se sig selv som noget værdifuldt i relationen til de andre børn. Det er altid de voksnes ansvar at inddrage barnet i fællesskabet, ud fra det enkeltes barns præmisser.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Samarbejde med forældre om børns læring

Vi faciliterer og rammesætter forældresamarbejdet i Børnehuset Grønnevej gennem et differentieret samarbejde, hvor vi tager udgangspunkt i den enkelte forældres ressourcer og muligheder.

Vi afholder samtaler, hvor det enkelte barns trivsel, dannelse, udvikling og læring er i fokus. Vi tilpasser tilbuddet om samtaler ud fra den enkeltes families behov.

Vi opfordrer vores forældre til at indgå i dialog med vores pædagogiske personale i hverdagen, og vi henvender os også til forældrene i dagligdagen.

Vi opfordrer forældrene til at understøtte børnefællesskabet ved at inkludere alle børn på lige vilkår, og understøtte børnenes meningsfulde relationer gennem legeaftaler.

Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

I Børnehuset Grønnevej etablerer vi et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børnehavebørn, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Vi arbejder målrettet med de ældste børnehavebørn fra september til maj måned. Vi arbejder gennem legegrupper to gange om ugen.

I legegruppen skaber vi en mulighed for, at børnene arbejder med skolerelaterede opgaver, som understøtter emner og projekter i børnehaven. Ligeledes har vi fokus på barnets alsidig personlig udvikling. Erfaringsmæssigt ved vi, at det bidrager til en lettere overgang fra børnehave til SFO, eksempelvis ved at kunne modtage og udføre en kollektiv besked, have styr på sin egen garderobe og selv at kunne klare toiletbesøg mv.

I samarbejde med den lokale folkeskole har vi kendskab til deres læringstilgang, og derigennem skaber vi mulighed for en god overgang til SFO/skole.

Inddragelse af lokalsamfundet

I Børnehuset Grønnevej gør vi stor brug af lokalsamfundet, herunder særligt de nærliggende grønne områder. Vi har en ugentlig turdag, som primært foregår til fods, men børnehuset har også en ladcykel, som børn i mindre grupper tager på ture med. Lokalsamfundet inddrages også i temaer og projekter, hvor f.eks. vuggestuen en uge om

året tager på daglige teltture, hvor børnene sover til eftermiddag i telt i naturen. Der er også en årlig OL-uge, hvor børnene hver dag leger med nye "discipliner" på de lokale boldbaner. Vi har projektuger som "science uge", "Natur uge", "Saml skrald", "bag for en sag" og meget mere.

Børnehuset Grønnevej har samarbejde med Sorgenfri Kirke hvor vi kommer af og til, og særligt til jul inviteres vi til Julegudstjeneste. I Børnehuset Grønnevej er det ikke et krav at deltage, da vi respekterer forskellighed.

Vi besøger ydermere andre lokale institutioner, særligt dem, der har profiler der relaterer sig til enten udeliv eller bevægelse, for herigennem at blive inspireret på ny, og vi opfordrer til at de også kommer og besøger os.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Det skal være rart, sjovt, omsorgsfuldt, udfordrende og stimulerende for børnene at komme i vuggestue og børnehave, og det er vores opgave at skabe rammerne for et sundt og godt børnemiljø, hvor børnenes trives og er i udvikling og læring.

Her er et par eksempler på, hvordan vi arbejder med at fremme et godt børnemiljø:

I Børnehuset Grønnevej har vi arbejdet målrettet med vores indretning af stuerne i huset. Vi har indrettet små læringsmiljøer med forskellige aktiviteter, og mulighed for ro, fordybelse samt fysisk udfoldelse/vilde lege. Herigennem skaber vi godt børnemiljø. Ligeledes er vores legeplads indrettet med små oaser, og her har børnene også mulighed for ro, fordybelse samt fysisk udfoldelse. Samtidig med at huset rummer de forskellige læringsmiljøer, omfavner de også vores profil med udeliv og bevægelse. Over alt i huset er der indarbejdet elementer enten fra naturen eller som relaterer sig hertil, samtidig med rammerne for den fysiske udfoldelse lægger op til, at børnene udforsker deres bevægelsesmuligheder på forskellige måder. Det er f.eks. indrettet et motorikrum med plads til fysisk udfoldelse og blandt andet leg på klatrevæg, ligesom der i kælderen er et stort multirum med skumpuder og bløde underlag.

Derudover har vi altid øje for, hvordan det fysiske børnemiljø bruges, og flytter gerne rundt på elementer, for at skabe nye rum og muligheder for børnene. Vi har ydermere støjdæmpende materiale på væggene og i loftet for herigennem at fremme det psykiske børnemiljø og reducere støjniveauet.

En gang om året har vi bedsteforældre/familie – plantedag, hvor børnehusets udendørsarealer prydes med blomster, der plantes af børn og familie.

De seks læreplanstemaer

Det pædagogiske arbejde skal planlægges ud fra seks læreplanstemaer, som tilsammen rummer de forskellige kompetenceområder, som alle børn skal møde i dagtilbud. De seks læreplanstemaer skal være med til at sikre en alsidighed i den pædagogiske praksis.

De seks læreplanstemaer er:

- **Krop, sanser og bevægelse**
- **Natur, udeliv og science**
- **Alsidig personlig udvikling**
- **Social udvikling**
- **Kommunikation og sprog**
- **Kultur, æstetik og fællesskab**

I dagtilbudsloven er der også opsat nogle pædagogiske mål for hvert læreplanstema, som alle dagtilbud skal arbejde ud fra.

Herunder er de enkelte læreplanstemaer beskrevet samt de to tilhørende mål for hvert tema. Til sidst i mappen konkretiseres vores arbejde med læreplanerne.

Krop, sanser og bevægelse

Børn oplever verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

I Børnehuset Grønnevej ved vi at børn der bruger, udfordrer, eksperimenterer, mærker og passer på deres krop, er i fysisk og psykisk trivsel. Det pædagogiske personale

tilgodeser det enkelte barn, og tilpasser aktiviteterne efter barnets forudsætninger. Det betyder at vores læringsrum sikrer at alle børn kan være med.

I Børnehuset Grønnevej har vi flere forskellige læringsrum med plads til krop, sanser og bevægelse. Vi har legepladsen, løbegang med klatrevæg, kælder med motorikrum, klatrerum, fordybelsesrum, ture ud af huset mv.

På legepladsen har vi f.eks. også legepladsmappen, hvori personale og børnene kan vælge mellem flere forskellige aktiviteter. Disse aktiviteter er altid voksenstyrrede. Hver dag har en voksen ansvaret for at sætte aktiviteter i gang på legepladsen, sådan at vi sikrer udviklende læringsmiljøer gennem hele dagen. Vi sætter både højintensitet og lavintensitets lege i gang med vekslen herimellem, med henblik på selvregulering, koncentration, skift og fokus.

Eksempel på højintensitets lege:

- **Ståtrold, fangeleg, gemmeleg, fodbold, basket, dans, instrumenter og "hajerne kommer".** Herunder styrker vi særligt muskel-led sansen og vestibulær sansen.

Eksempel på lavintensitets lege:

- **Yoga, afslapning/mindfulness, børnemassage, brætspil og rolle lege.** Her styrker vi særligt taktilsansen, muskel-led sansen og vestibulær sansen.

Vi har særligt fokus på at stimulere børnenes sanser og på hvordan vi kan understøtte børnenes balance mellem krop og sind.

Eksempel på hvordan vi arbejder med muskel-led sansen udover det som er beskrevet ovenfor:

Når vi stimulerer denne sans, er det for at udvikle barnets styrke og kraft, barnets motoriske planlægning; sådan at barnet kan lære at orientere sig og få et overblik, samt koordinering af kroppens bevægelser.

Vi stimulerer muskel-led sansen konkret ved at hoppe, gå, løbe, kravle, klatre og balancere. Alt dette er noget børnene får stimuleret blandt andet på legepladsen, men også i vores aktivitetsgrupper hvor vi laver yoga, forhindringsbaner, bevægelseslege, danser til rytmik Grethe, tigertræning og meget mere.

Eksempel på hvordan vi arbejder med vestibulær sansen:

Når vi stimulerer denne sans, udvikler vi barnets evne til at kunne bevæge sig, mærke tyngdekraften og føle balance. Barnet skal have styrket denne sans for

at kunne udvikle sig motorisk korrekt, da der ligger en væske inde i øret, som bliver stimuleret ved at styrke vestibulær sansen. Når denne sans er i balance, har barnet forudsætning for at kunne deltage aktivt i aktiviteter og leg, uden at det bliver ubehageligt for barnet.

Når vi konkret arbejder med vestibulær sansen så betyder det at vi drejer rundt, bevæger hoved frem og tilbage og fra side til side, samt bevæger kroppen. Vi gynger, danser, dyrker børneyoga, triller ned ad bakker på tur, hopper, balancerer med ærteposer på hovedet. Vi svinger i reb både med kroppen, men også med legeredskaber. Vi hører rytmik Grete, fri for mobberi sange for at inspirere børnene til at bevæge sig sammen med os voksne.

Eksempel på hvordan vi arbejder med taktilsansen:

- **Når vi stimulerer taktilsansen, lærer vi børnene at føle berøring, at styrke følesansen, og at kunne mærke temperaturforskelle, samt at kunne mærke sig selv. Det gør vi for at kunne være i kontakt med kroppen og at kunne have det rart i sig selv.**

Af flere sanser stimulerer vi også synssansen, smagssansen og hørelsen. Her laver vi visuel understøttelse på vores dagstavler, vi laver pictogrammer og vi viser med billeder hvilken gruppe barnet skal deltage i.

Vi øver os i at lytte til hinanden, samt lege med vores stemmer, og blandt andet synge højt og lavt. Vi smager og dufter til den mad vi spiser, og den suppe vi blandt andre ting laver på vores bål.

At sanserne er i balance og fungerer som de skal, er en forudsætning for at kunne bevæge sig, og bevægelse stimulerer samtidig alle vores sanser. Det er essentielt for at have et barn, som er velfungerende, og som har det rart og godt i sin egen krop, og som derved har ressourcerne til at indgå i gode sociale relationer til andre.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension. Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I Børnehuset Grønnevej arbejdes der særligt med udeliv, hvilket gør, at naturen udgør en stor del af hovedtemaet for vores science-temaer. Vi har temaer tilknyttet årstiderne, hvor f.eks. et science-projekt går ud på at skifte bekendtskab med vand i dets forskellige former. Her bliver der leget med sne, skrabet figurer ud af is og studeret smeltevand. Andre temaer omhandler naturens cyklus, hvor børnene f.eks. selv planter karse og følger processen via vanding og sollys.

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

I Børnehuset Grønnevej har vi øget fokus på børnenes sociale fællesskab. Vi har øje for det samlede fællesskab, samt hvordan dette fungerer bedst muligt. Det opnår vi ved at lære børnene:

- **Sociale spilleregler (forhandle)**
- **At føle sig værdifuld**

-
- At hjælpe de andre med at se det enkelte barns værdi og bidrag til fællesskabet.
 - At kunne mestre empati og have forståelse for forskellighed samt, at kunne udnytte hinandens styrker.
 - At kunne løse konflikter.
 - At turde udvise initiativ og tro på, at det som barnet bidrager med, er værdifuldt ind i fællesskabet.

Vi hjælper børnene med at håndtere stigende krav samt øve sig i de opgaver de får stillet. Vi lærer børnene, at det, man skal lære, ikke er noget som man kan i forvejen, og at man skal øve sig for at blive god til noget. Vi bestræber os på altid at være nærværende, tillidsfulde og omsorgsfulde voksne, sådan at børnene altid ved hvor de kan finde hjælp og tryghed i deres hverdag.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Vi har en særlig opmærksomhed på vores flersprogede børn og understøtter deres sprogtilegnelse i tæt samarbejde med vores to-sprogs konsulenter.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber

I Børnehuset Grønnevej lægger vi vægt på at børnene får mange og forskellige erfaringer med sprog. Dette kan f.eks. ske i børneinitierede lege og andre meningsfulde aktiviteter med hinanden. Vi er opmærksomme på at se de børn, der ikke af sig selv indgår i samtaler, lege og aktiviteter. Her har vi særligt fokus på at de også kommer til at indgå i fællesskaber der understøtter deres kommunikative og sproglige udvikling.

Vi arbejder med at fremme børnenes sproglige udvikling ved at:

- **Italesætte følelser**
- **Være en god sproglig rollemodel, voksen til voksen og voksen til barn.**
- **Øve den daglige dialog via 5-leddet samtale, hvor vi har fokus på at give børnene tid og ro til at reflektere og sætte ord på.**
- **Arbejde med "Fri For Mobberi" som pædagogisk redskab og herigennem arbejde med samtalekort og billeder til at understøtte det enkelte barns sproglige udvikling.**
- **Arbejde med dialogisk læsning som pædagogisk redskab. Via dialogisk læsning bliver børnene præsenteret for den samme bog flere gange, og herigennem skaber vi forudsigelighed og genkendelighed samtidig med at børnene udvikler sproget gennem visuelt at se teksten og lege med konkreterne, for til sidst at slutte af med rollespil.**

Generelt arbejder hele børnehuset med sange og rim og remser, for at understøtte børnenes sproglige og melodiske udvikling.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, blandt andet gennem musik og dans, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier

I Børnehuset Grønnevej har vi en naturlig tilgang til mangfoldighed. Vi understøtter børnenes forskellige kulturer ved at respektere børnenes deltagelsesmuligheder i vores forskellige traditioner. Vi skaber et læringsmiljø hvor alle børn har mulighed for at indgå i ligeværdige fællesskaber.

Af traditioner på Grønnevej har vi blandt andet fastelavn, påskefrokost, skt. Hans, halloween og julefrokost og Luciaoptog.

I Aula kan du se vores årshjul og læse mere om børnehusets traditioner.